Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dekretalen - Cod. Aug. perg. 40

Gregor <IX., Papst>

[S.l.], [14. Jahrh.]

Liber IIII

urn:nbn:de:bsz:31-66956

Visual Library

concessit. quas in simul n̄ debi ha
bere. cum nulli sit licitum mun
a i eadem eccl̄a duas p̄bendas opti
nere quo facto idem thomas fru
ctus p̄bende p̄ncipalis sibi tali collatę
a te stephano frī suo derogare. aucto
ritate ꝯfisus ꝯferre p̄sumpsit. Qm̄
igitur inter cetera que in cōcilio di
ta inordinate fuit statuta studi
osius cēdare. di. u. pa. s. p̄. m. qua
si p̄ uluntas. e. a memorato ep̄o. de
assensu et uoluntate uī a in canoni
cum fuit assumptus ita q̄ cum p̄
benda uacaret sibi debita ibidem ass
ignari p̄bendam illam cū fructib̄
quos p̄dictus thomas stephano fr
atri suo post susceptum archidia
conatum. cum alia p̄benda dicit
contulisse. memorato. e. di. ac. et
ap. re. auc. uī a quam curauit assig
nari. et eum sibi faciatis in pace et
quiete dimitti. quia p̄sūtuo uęre
q. ab illo datur qui n̄ pōt dedit i
dare. Idem. ebor. arcep̄o et ep̄is
ps. c. Relatum ē.

Quod autem ꝯsul: si clericus ꝯneis
ad uacantem eccl̄am p̄sentatus n̄
fuit ab ep̄o diocesano admissus.
et postmodum alius ꝯ cōneus p̄re
sentatus et institutus ab ep̄o posse
nem tenuit corporalem. an p̄ noīe
clico eccl̄am petente debeat posse
sor remoueri. ut posterior p̄ priori p̄
ferri. dubium n̄ est quin in casu ꝯ
to melior sit ꝯditio possidentis. q̄
niam. ante quam p̄sentatio perso
ne eccl̄am epm̄ approbetur tamē
n̄ ē q. a patrono fuit inchoatum.
decreto prudentie tue litteris pre
sentib̄ intimamus q. si aliq̄ clici
ut collegii de concessionib̄ dona
tionib̄ instrumenta concesserunt
in hec uerba ut similia concessi et
dedi ecclīam et p̄senti carta firma
ui. si non consensus ep̄i accessit. nec
ibi aquiescendum: a laico enim eccla
dari n̄ pōt. patronatum autem
auctoritate et assensu ep̄i certum ē
a laico in eadem iure ꝯferri.

Idem. exon. ep̄o.

Quia clerici quidam uestre iurisdictio
nis aduocationes eccl̄arum sicut
accepimus ꝯparit. uel quocumq̄
modo possunt acquirunt: ut p̄
modum filii uel nepotes ad eas deb
p̄sententur eccl̄as. Tam prauam
ꝯsuetudinem penitus eradicare
uolentes ne hoc ōnimus p̄sentium
ubi auc. m. atq̄ p̄. ne q. attempt
are p̄sumant uniūsis eccl̄is iuris
dictionis tue. At uos inhibere cure
tis. et si p̄ bn̄ eccl̄arum uacantium ad
uocationem acquisierint eos ad
uocationib̄: taliter acquisitis q.
ap. re. auc. aplica spoliet. Idem
hereforden. ep̄o. et abbati de ford.

Ex litteris. I. sales dimentis ep̄i accepimus q̄ defuncta p̄sona eccle de
Lauton. G. miles qui uillam ing
eccl̄a sita ē. a m. ⁊ steno. de sutton.
ad firmam. tenebat. ad eandem ua
cantem. Gui. de leicestre clicum et
p̄dicto ep̄o presentauit. post ali
quantum ep̄i s abbatissa p̄dicti mo
nasterii ad ep̄m ueniens. Gu. de
notale. ad p̄scriptam eccl̄am pre
sentauit. ep̄o autem nolente per
sonam p̄sentatam ab ea accipere.
tandem aduenit abbatis frem n̄m
cantuarien. archi. abbatissa accessit.
et apud eum grauem q̄rimoniā
de ep̄o deposuit. Archiep̄s uero. quia
sibi uisum erat q. factum militis
sr̄ presentatione p̄fata nullius es
set momenti. p̄dicto ep̄o iniunxit in
obedientie uirtute. q. p̄sonam il
lam recipiat. et in possessionem indu
cat. quam abbatissa ceterum erat.
sibi p̄sentandam asse. Restitutio
nem autem sciam eam audiatis
ta quidem q. sub ꝯstiterit q. pre
fato militi p̄scripta uilla fuit n̄
excepto iure patronatus ad firmā ꝯ
cessa. ut anteq̄ uam de iure patro
natus inta abbatissam et militem
ꝯtrouersia esset: sub ea p̄fatus. Guil
lelmus de leicestre in p̄scripta eccl̄a
p̄ institutionem ep̄i ad p̄sentatio

nem multis fuisse institutus scilicet dummodo alias idoneus sit. ecclesie prefate adiudicetis. Ita quod si ab utrisque obtineat adversus mulierem illi de cetero super his debeat respondere. Idem Exoniensi episcopo.

Quamvis simus etc. et infra. Iulio presentium latori nuntiavimus super quo te intelleximus dubitare. quod si aliquis laicus episcopo inconsulto ecclesiam non vacantem concedit alicui religiose domui. et postea eam vacante ad presentationem eiusdem laici aliquis clericus ibi fuit per diocesanum episcopum institutus prior concessio secundum institutionem quominus titulo rata et firma non potest nec debet aliquatenus impedire. cum illa concessio de iure nullius possit esse momenti. tum quia de re non vacante facta est. tum quia laicus sine auctoritate episcopi nemini potest ecclesias dare. licet religioso loco contulerit patronatus ius conferendi liberam habet facultatem. Si vero ius patronatus ecclesie vacante religioso loco contulit et aliquis sine presentatione fratrum eiusdem loci fuit in ipsa ecclesia institutus eius institutio de rigore iuris est irritanda. Idem Exoniensi episcopo.

Querimoniam prioris et fratrum de Lanth. ei nobis litteris destinatam audivimus quod R. quondam Herforden. comes ius quod idem prior et fratres in ecclesia de Wic. ex donatione H. de Laci fundationis ecclesie sue tempore R. sedi habere debuit coram bone memorie I. quondam Wigorn. episcopo recognovit. unde episcopus igitur predictum induxit priorem et fratres nullo reclamante aut contradicente. et inde investivit. quam illi deinde quiete et pacifice possederunt. Demum vero cum inter comitem prefatum et W. uxorem suam in cuius patrimonio ecclesia illa consistit divortium per sententiam iudicum celebratum fuisset. C. G. W. predicta unde nupsit. qui ecclesie prescripte fructus memorato priori et fratribus subtraxit omnino. et eos insuper R. sacerdotem eiusdem loci sine capellano auctoritate committit. cumque postmodum G. illo de medio sublato prefato C. matrimonio W. de medio esset matrimonio copulata et de W. in ea qua et W. temeritate persistere. iam dictum R. in ecclesia predicta contra priorem supradictum in manu tenere et fovere incepit dicens quod prenominatus comes I. super ecclesia que de iure sue advocationis existit dum erat in potestate illius cum a quo postmodum separata fuisse dignoscitur nullam debet firmitatem habere. presertim cum uxoris sue patrimonium sicut asserit integre sibi debitum restitutum non esset. nisi de ecclesia illa suam possit adimplere voluntatem. Verum quia absurdum videtur omnino et ab ecclesia dei penitus eliminandum. ut ad singulas patronorum sive humanas conditiones mutationes ecclesiarum debeant ordinationes mutari. nec a supradicto H. taliter fuit. alicui successorum licuit revocare. fraternitati vestre per apostolica scripta mandamus quatinus rei veritatem diligenter et studiose inquiratis. et si ita esse inveneritis. prout superius enarratio se prebet predictis priori et fratribus ecclesiam in pluritatem omni contradictione et appellatione cessante restituatis. et in pace faciatis possidere. vicissitudines etiam ecclesiarum ab advocatis vel aliis quibus licet in tua diocesi fieri. de cetero nulla ratione permittas. sed eorum presumptionem usque ad dignam satisfactionem dilatione sublata vinculo excommunicationis percellas. Idem Eboracen. archiepiscopo.

Inter cetera sic. cum laici episcopis nescientibus clericis ecclesias concedunt. in quibus habent ius patronatus. et postea penitentia ducti. alios ad easdem ecclesias episcopis representant. et illi ad eorum representationem in easdem ecclesias ab episcopis instituantur eorum debet institutio stare et

firmiter observari. qui autem episcopi
institutionem concessione priorum que
nulla est omnino evacuata. si enim
eccl(esi)as laicis clericos in eccl(es)iis contra pre-
sumptione ordinare. Idem ab-
batibus prioribus et cl(er)icis per Exon.
tum eboracen. constitutis
Cum pastoralis necessitate constringi
mur. et auctoritate iniuncti nobis officii pro-
vocamur. pro statu eccl(es)iarum vigi-
li studio satagere. et ne ultra iura
ordinem aliquid conferri valeant. a-
ttentiori sollicitudine providere. Ex
de quo universitati vestre p(er) a(postolica) s(cripta) p(recipiendo) m(andamus). quatenus
ex donatione laicorum ubi auctoritate
diocesani episcopi et consensus adsit. nu-
llus vestrum aliquas sibi ecclesias vendi-
care presumat. ut retinere valeat
acquisitas. nisi longa fuerit presc-
riptione munitus. Aut postea di-
ocesani episcopi habuerit forte consensum. Non
enim cum laici si possunt in alio-
rum usus que habent transferre hu(ius)modi
concessionem eum ubi carere decerni-
mus. et irritas penitus esse censem(us).
Idem abbatibus et fratribus cisterciensis or-
dinis.
Relatum est auribus nostris quod vos iure
presentandi clericos ad eccl(es)ias. contra
institutionem antiquam ordinis vestri
vestri emptionis titulo et modis om-
nibus satagitis adipisci. et sub tali
pretextu. vobis liceat hec eccl(es)ias in pro-
prios usus et palios detinere. Cum igitur
non deceat vos occasione qualibet. vel
obtentu. ab antiquis institutio-
nibus patrum vestrorum recedere. in
quo possitis dentio cupiditatis
reprehendi. di(scretioni) v(estre) p(er) a(postolica) s(cripta) p(recipiendo) m(andamus). quatenus
iura patronatuum in eccl(es)iis. aut
eccl(es)ias de cetero acquirere desista-
tis. quia non expedit vobis. nec non
volumus sustinere. ut sub tali pre-
textu vobis ulteriori vos derogetis.
Sane usque adeo vos et ordinem v(estrum)
vestrum diligimus. ut vos in his que
honestati et religioni contraria
sunt. nullatenus fovere veli-
mus. quod certe audire sinistri.
Idem lincoln. episcopo.
Si vero aliquando ordinatio ali-
cuius eccl(es)ie ad tuam institution-
em spectat. pro contentione laicorum
circa ius patronatus inter se discept-
antium maliciose differtur. tu
sub hac forma. auctoritate nostra nullius ap(pellatione) obstante,
ut etiam ob in eadem eccl(es)ia personam y-
doneam instituere. ita quod ipsa eccl(es)ia
representetur ab eo qui ius patro-
natus evicerit. Idem dil(ectis) filiis
hospitalariis et templariis.
Cum seculum relinquentis. ut ce-
lestium vestrum possitis in arce contempl-
ationis placere. decet vos ab his
que sunt obvia rationi abstinere.
ut que reprehensioni subiaceant.
ante vestram oppinionem et famam
valeant denigrare. Inde est quod un-
iversitati vestre districtius p(er) a(postolica) s(cripta) p(recipiendo)
inhibemus. ne occasione feudo-
rum emptorum. aut alie acquisi-
torum. vel etiam alio modo iura pa-
tronatus in eccl(es)iis prochialibus
acquisieritis in eis presbyteros nisi per
episcopum institutos. nec episcopo ius par-
rochiale minuere aut auferre
aliquatenus presumatis. excommu-
nicatos quoque ipsius episcopi vel ar-
chidiaconorum suorum. contra
autentica scripta romane eccl(es)ie
ad divina officia in capellis vestris
recipere non audeatis. Idem.
Ex insinuatione dilecti filii nostri
o. clerici accepimus. quod cum frater su-
us ius patronatus quod in quibusdam
eccl(es)iis lincoln. et salesberien. e-
piscopatuum constitutis habebat lib-
eraliter contulisse. easdem eccl(es)ias
quidam presbyteri et alii occasione fr(atr)is
predicti. o. sine ipsius voluntate
et assensu occupaverunt pro volun-
tatem. et easdem ad huc detinent occu-
patas. quia igitur nostra interest
ea que minus ordinate ab aliqui-
bus subiectis attemptantur ad re-
ctitudinis tramitem revocare. f(raternitati)
v(estre) p(er) a(postolica) s(cripta) p(recipiendo) m(andamus). quatenus rei veritate
diligenter inquisita et cognita

sita sicut dicitur esse. invenerit
esse memoratos presbyteros ecclesiarum et
detentatores. moneas modis om-
nibus et inducas ut easdem ecclesias
predicto clerico sine mora et difficul-
tate restituant. libere et pacifice
ordinandas. et nullam ei exinde
molestiam inferant. vel grava-
men. quod si per biduum a monitione tua
acquiescere forte noluerint. eas per
sos excommunicatione. et ecclesias quas
habent omni occasione et appellatione cessante interdicto
subicias. et in memoratis ecclesiis di-
vina facias cessare officia. quamdiu
aliquibus predictorum auctoritate in-
iustum occupate detinebuntur. quod
si nec earum detemptores resi-
puerint. ipsos appellatione cessante ecclesia sua ce-
sita pellas. Idem Andrensi episcopo.

Consuluit nos tua fraternitas
quid tibi faciendum sit de ecclesiis.
que ecclesias constructas hereditario iu-
re sibi vendicant. nec tibi volunt
exinde respondere. et de laicis qui per tempo-
ra ecclesias filiis vel nepotibus suis
dare nituntur. Cum autem sanctua-
rium dei iure hereditario teneri non pos-
sit. et indignum penitus sit. ut a laicis
dum. ut quilibet auctoritate propria ecclesias
occupet. vel taliter occupatas detine-
at. nec deceat aliquatenus sustinere.
ut in episcopatu tuo. vel clerici ecclesias a pa-
rentibus suis fundatas. auctoritate propria
detineant. aut laici. filiis sive aliqui-
bus aliis ecclesias per se concedunt.

Idem.

Ad aures nostras pervenit quod Robertus et
Guillelmus decretanus pro parte
ecclesie eiusdem loci. ab eo ad quem
presentatio spectabat emerunt. qui-
bus decedentibus. R. filius G. quam di-
cit esse patris sui patronatus ecclesie
emere non dubitavit. et canonicis
de Stoldera. tantas molestias intu-
lit persecutiones et gravamina. quod
metu et dolo illius seducti. iuri
suo penitus renuntiaverunt. unde
quoniam cum ius patronatus adnexum
sit spirituali nemini licitum est

vendere illud. d. t. p. a. s. p. m.
quatenus utraque parte ante te convoca-
ta. rei veritatem diligentius inqui-
ras. et si ita esse inveneris. predicto R.
super iure patronatus ecclesie eiusdem
et appellatione remota perpetuum silentium impo-
nas. et predictis canonicis ius quod ibi
habebant. si prior eorum in metu et
capitulo quod idem R. sed absque consensu fi-
de ut fertur firmavit. et idem ab
renuntiavit. integre facias restitu-
i. non obstantibus litteris si que ap-
paruerint tacita veritate impetrate.

De iure vero patronatus Idem.
in prescripta capella. hoc tue discretioni
m. ut si predictus R. idem comparuit.
cum inconveniens sit. et penitus
inhonestum unde ius patronatus.
eccum illum sublato appellationis remedio in-
cum denuntietis manere ipsumque
apostolica auctoritate frequentius si differat revo-
care. Idem.

Nullus laicus decimas. aut ecclesias.
aut quicquid ecclesiastici iuris est
sine concessione sui pontificis.
nec in monasteriis. nec canonic-
is offerat. et si quis est in prebendis
et aliunde causa conferre volue-
rit. romano pontifici mittendum.
et quod offerendum est. tunc eius ve-
nia offeratur. Idem.

Significasti nobis et cetera. Ceterum si
quis post promotionem suam. repre-
sentationes personarum ad ecclesias
a patronis ecclesiarum, pro eo quod ibi
ministrat adepti fuerint. persone et
contra eas quas ad eas vacantes presen-
taverint. sunt admittende.

Idem abbati sancti Albani.

Consultationibus et cetera. Decetero
si aliquis clericus ab ordinario
iudice in ecclesia institutus ad re-
presentationem illius qui eius
ecclesie credebatur esse patronus. et
postea ius patronatus alius evice-
rit in iudicio. clericus qui institu-
tus est. non debet absque hoc removeri. si tempore presentationis ius
patronatus ecclesie possidebat.